

(Вечерње новости, 12.06.2009)

Русија ће до краја подржавати српску битку за Косово. Све што Србија одреди као државну политику на том путу, биће и ставови Москве. Истовремено, рашће улагања у нашу земљу, а амбасадор Русије Александар Конузин, у интервјуу "Новостима", каже да тренутно не постоји земља у којој је руски капитал присутнији него у Србији.

Руска Федерација у петак, иначе, обележава свој Дан државности.

На који начин ће Русија у наредном периоду бранити српске ставове о Косову?

- Реалност на Косову је и даље узнемиравајућа. Постоје претње регионалној и међународној безбедности. Баш због тога настављамо да најтешње сарађујемо са Србијом са циљом да на миран начин разрешимо тешку ситуацију. Наш став је доста једноставан: руска страна је спремна да подржи онај став који ће заузети Србија. Српска влада се изјаснила за проширење мисије Еулекс на целој територији Косова, а Русија је подржала одговарајућу одлуку Савета безбедности о томе. Србија са УН води преговоре о шест тачака које се тичу живота српског народа на Косову, и ми смо од самог почетка подржали те напоре. Такође, подржали смо српску иницијативу да се Генерална скупштина УН обрати Међународном суду правде и да се испита правоснажност одлуке о једностраном проглашењу независности Косова.

Русија је послала поднесак Међународном суду правде у којем оспорава легитимност одлуке о признавању КиМ. Које сте аргументе навели као кључне?

- Мора се имати у виду да ће разматрању тог питања претходити неколико корака. Током тог процеса, координираћемо ставове са српском страном. Јер, наш став је исти као српски - једнострано проглашење независности није у складу са међународним правом, одлукама Савета безбедности УН, нити је у складу са Повешом УН. То су наши аргументи, и у томе се наши ставови апсолутно поклапају са ставовима Србије. У овом случају, Русија не брани искључиво интересе Србије, него интересе међународног права у целини.

За 17. јун предвиђено је ново заседање Савета безбедности на чијем столу ће се поново наћи Косово као тема. Спремате ли посебну реакцију на досадашњи рад Унмика, о чему ће бити речи?

- За нас су од одлучујућег значаја оцене српске стране о догађајима који су се десили у периоду од последњег извештаја генералног секретара УН. Увек у оваквим приликама своје оцене упоређујемо са закључцима које износи српска страна.

Како практично изгледа то "координирање"? С ким се договарате и колико често усклађујете ставове?

- Практично, имам редовне контакте са Министарством спољних послова Србије, Министарством за КиМ и представницима Срба са Косова. Сви они износе своје оцене, упознавају ме са стањем на терену, а наш оријентир су ставови српске стране. Тога ћемо се и убудуће придржавати.

Српска власт користи време пре пресуде Међународног суда да утиче на друге државе да не прејудииирају решење новим признавањима КиМ и пријемом нелегалне државе у међународне институције. Шта на том плану чини Русија?

- Разне организације имају различита правила о пријему нових чланица. Нажалост, догађају се случајеви попут оног са ММФ, када се правила злоупотребљавају, а чланице се примају мимо правила. Русија сматра да Косово није субјекат међународног права. Јер, да би нека држава то била, она мора прво да постане члан УН. С тим су упознате присталице независности које се труде да прогурају Косово у друге институције и врше притисак на многе државе да признају Косово с намером да оно буде примљено у УН. Русија, као стални члан Савета безбедности УН, неће допустити да Косово буде примљено у ту светску организацију.

Очекујете ли притиске и утицаје који би спречили објективност пресуде?

Русија ће остати уз Србију

Пише: Александар Конузин
петак, 12 јун 2009 14:30

- Не знам да ли тренутно постоје конкретни притисци на Суд. Знам да су мишљења о једностраном проглашењу независности Косова различита. Један део земаља и даље сматра да је процес извршен на законит начин, други верује у супротно. Очекујем да сви ставови буду саслушани у Суду и да, приликом образлагања поднесака, чујемо аргументацију за и против. Наравно да ћемо своје аргументе усагласити са српском страном која с правом брани свој суверенитет и територијални интегритет.

Српска власт у врх својих приоритета ставља европске интеграције. Ви сте више пута поновили да немате ништа против Србије у ЕУ, али да би неки део наших односа, у том случају, могао да буде променен?

- Поновићу да Русија нема ништа против европске перспективе Србије. Али, приликом пријема у ЕУ, земље морају да испуне одређене услове и критеријуме. Зато сугеришем да се већ данас поведе рачуна како се ти стандарди не би лоше одразили на односе Србије и Русије.

На шта конкретно мислите?

- Тренутно је на снази споразум о слободној трговини. Када Србија приступи ЕУ, како ће се то одразити на поменути споразум? Од пре два дана на снази је споразум о безвизним путовањима грађана Србије у Русију. Како ће се та олакшица примењивати после уласка Србије у ЕУ? Али, хоћу да нагласим да ЕУ није алтернатива односима са Русијом. Ми сами активно развијамо односе са ЕУ јер је она наш најзначајнији економски и политички партнер. Трудимо се да пронађемо такве облике сарадње Србије, Русије и ЕУ, који би били корисни за све три стране.

Међутим, улазак Србије у ЕУ је условљен испуњавањем захтева Хашког трибунала, који су подупрти уценама Холандије. Мислите ли да Србију претерано условљавају?

- Холандија је, поред Белгије, једина земља која сматра да Србија у

недовољној мери сарађује са Хашким трибуналом. По мишљењу многих, то је у вези са

Русија ће остати уз Србију

Пише: Александар Конузин
петак, 12 јун 2009 14:30

догађајима у Сребреници и утицајем тих догађаја на унутрашњеполитички живот у Холандији. Колико знам, већина чланица ЕУ сматра да је Србија остварила довољну сарадњу са Трибуналом и да је испунила све услове за улазак у ЕУ.

Русија се залаже за расформирање тог суда, којем ионако истиче мандат...

- Сматрамо да Хашки трибунал у свом раду користи дупле стандарде на уштрб Србије. Има конкретних примера: Рамуш Харадинај је пуштен упркос чињеницама да је било очигледних притисака на сведоке, па чак и њиховог уништавања, док Шешељ по истом основу лежи у затвору. Судски процес је заустављен без јасне перспективе његовог наставка. То је очигледан пример. Русија сматра да треба да се поступа у складу са одлукама Савета безбедности које се тичу рокова рада Трибунала. А Србија је спремна да у својим националним судовима разматра питања која се тичу злочина у време грађанског рата. Ми подржавамо тај став.

Србија и Русија успоставиле су чврсте економске односе. После договора о енергетској сарадњи, спрема се и инвестирање у српску привреду, разни пројекти, кредити...

- Не сећам се да смо икада имали оволико значајан потенцијал и обострану жељу за сарадњом у многим областима. На политичком плану, одржавају се редовни контакти између шефова држава, министара спољних послова, парламентарних делегација, представника разних министарстава. Створена је солидна база за билатералне односе. Завршени су гасни аранжмани, укинута визе, проширен је списак робе која може да се увози у Русију без царина. На дневном реду је припрема споразума о признавању једнакости диплома високих школа и научних звања, о питањима социјалне заштите у научно-техничкој сарадњи у сфери транспорта, као и програм сарадње у области културе орочен на три године.

Јесте ли задовољни реализацијом споразума о енергетској сарадњи?

- Јесмо потпуно. Партнерски односи "Гаспромнефта" са НИС развијају се у складу са раније усаглашеним програмом рада. Руска компанија већ је уплатила вредност за откупљене акције НИС. Расписан је тендер за набавку опреме у циљу модернизације

Русија ће остати уз Србију

Пише: Александар Конузин
петак, 12 јун 2009 14:30

рафинерије. Одређен је и извођач радова, као и рокови за њихов почетак. НИС је почео да производи евродизел. Што се тиче пројекта "Јужни ток", основни споразум о сарадњи између "Гаспрома" и "Србијагаса" потписан је 15. маја у Сочију. У току је формирање радне групе за разраду студије о изводљивости. Наредних недеља биће формирано заједничко предузеће које ће почети са реализацијом тог пројекта на територији Србије, укључујући и саму изградњу гасовода. Одређени су конкретни рокови за реализацију различитих етапа радова - од почетка радова, па све до пуштања гасовода. Што се тиче Банатског Двора, план је јасан - складиште би требало да проради до почетка следеће грејне сезоне. Постигнут је и договор о проширењу подземног складишта гаса, о проучавању могућности изградње још једног складишта. Воде се преговори да Гаспром банка са својим капиталом учествује у остваривању ових пројеката, а проучава се могућност да та банка делује уз заједничко учешће српског капитала. Разматра се и могућност формирања других финансијских институција.

Размишљате ли и о пројектима који су ван нафтно-гасне индустрије?

- Да. Наша сарадња прелази ове оквире. Пре свега, мислим на изградњу нових електрана. Упоредо се ради на модернизацији највеће хидроелектране Србије - "Ђердап 1". У августу ће бити испоручена механизација, а у септембру ће почети монтажа тих машина. Са радом настављају највеће компаније у којима учествује руски капитал - "Икарбус" у Београду, фабрици "Јастребац" у Нишу, предузеће за производњу бакарних цеви у Мајданпеку. Искрено, делатност ових предузећа се одвија у тешким условима јер у значајној мери фирме не опстају захваљујући својој производњи, него ресурсима које добијају из Русије. Разлог је мала количина наруџбина због финансијске кризе. По нашој процени, од 2000. па до краја ове године, сума руског улагања у економију Србије прећи ће преко милијарду долара. Тако ће Русија послати један од највећих инвеститора у Србији.

Преговара се и о изградњи метроа у Београду?

- Делегација владе Москве која је прошле недеље посетила Београд изнела је своје мишљење о томе која би врста метроа била најефикаснија за вашу престоницу. На вама је да изаберете. Стручњаци треба да усагласе своје приступе и да се договоре о разради тог пројекта.

Србија је затражила од Русије милијарду евра кредита. Јесу ли већ одређени услови?

- То питање са разматра. Пре свега, размишља се о одређивању суме за стабилизацију буџета. Министарства финансија двеју земаља успоставила су контакте и тренутно се воде технички преговори око остваривања те идеје. Желим да истакнем да је активна економска сарадња подстакла активности у другим областима, захваљујући чему читав низ крупних културних догађаја обележава ову годину. Договорено је одржавање манифестације "Дани Русије" у Србији следеће године, а 2011. Србија ће се на исти начин представити у Русији. Активна је сарадња и у области просвете, све већи је број српских студената у Русији. Успостављају се директне везе између универзитета. Расте и интересовање за руски језик и културу у Србији.

За не баш дуг период, обишли сте многе делове Србије. Како сте прихваћени?

- Имам најпозитивније утиске. Срби су веома топао и гостољубив народ. Без обзира на очигледне потешкоће, показују да воле живот. Свуда сам јако добро промљен, а тај добар однос према мени доживљавам и као љубав према Русији.

Ближи се битан датум, када ћемо прославити 65 година ослобођења од фашистичке окупације, а затим и победе над хитлеровском Немачком. За Русију је то свети празник целог народа, јер смо платили велику цену за слободу. На другом месту по страдању је Југославија. Зато бих желео да, као што смо заједно ратовали, заједно и обележимо тај празник. Ја ћу полагати венце на споменике погинулим совјетским војницима и њиховој југословенској браћи по оружју. Волео бих да више Срба учествује у тим манифестацијама јер су то наша заједничка крв и заједничко сећање. То је потребно и да бисмо се заједно супротставили покушајима промене историје из Другог светског рата и намерама да се они који су били на страни фашиста сада представљају као хероји.